

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS

2023. szeptember 19.

Agrárpolitikai eszközök

A mezőgazdaság 2010 óta jelentős fejlődésen ment keresztül, modernizálódott a géppark, az épületállomány, az agrotechnológia és a gazdálkodók szaktudása. Ez tükröződik a mezőgazdaság főbb ágazati mutatóiban: a területi termelékenység, vagyis a hektárra jutó hozzáadott érték például 2010 és 2021 között több, mint két és félszeresére növekedett.

A magyar mezőgazdaságban még mindig jelentős növekedési tartalékok vannak, melyeket az előttünk álló időszakban kell kiaknáznunk és ehhez az Agrárminisztérium a támogatási rendszeren keresztül biztosít segítséget a gazdálkodóknak.

Az Agrárminisztérium komplex eszközökkel járul hozzá a magyar agrárgazdaság fejlődéséhez. A Közös Agrárpolitika I. pillérét alkotó közvetlen támogatások, illetve a nemzeti támogatások termelés és jövedelembiztonságot nyújtanak a gazdálkodóknak, valamint felhasználhatók beruházások finanszírozásához is. A Vidékfejlesztési Program pedig ösztönzi a hatékonyságot és versenyképességet növelő beruházásokat, a természeti erőforrások megőrzését, az állatjólét növelését, valamint hozzájárul a vidéki életminőség javulásához.

A gazdálkodás finanszírozását a minisztérium kedvezményes hitelprogramokkal és az intézményi kezességvállalás támogatásával segíti.

Fontos kiemelni, hogy Magyarországon működik Európa egyik legfejlettebb kockázatkezelési rendszere, amely eddigi három pillére, az agrárkár-enyhítési rendszer, a biztosítási díjtámogatás és az országos jégkarmérséklő rendszer mellé 2021 elejétől negyedik pilléreként került bevezetésre a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer.

Vidékfejlesztési Program, Megújuló vidék, megújuló agrárium program

A kedvezőtlen körülmények között felértékelődik a támogatások szerepe, hiszen azok segítségével előremutató fejlesztéseket valósíthatnak meg a gazdák. Az elmúlt években a Vidékfejlesztési Program átfogó támogatási lehetőségeket biztosított a gazdaságok versenyképességének javítására.

A magyar agrárgazdaság versenyképességének további növelése, a természeti erőforrások megőrzése és a vidéki életminőség javítása érdekében a Kormány a lehető legmagasabb nemzeti kiegészítő forrást biztosítja a 2021 és 2027 közötti években a KAP II. pillérét alkotó vidékfejlesztési támogatásokhoz. **Elindítottuk a Megújuló vidék, megújuló agrárium programot**, ami a magyar vidék gazdaságának gerincét adó agrárium és élelmiszertermelés teljes modernizációját célozza meg. Az Agrárminisztérium 2021-ben, valamint 2022-ben a VP keretében mintegy 1 500 milliárd forint forráskerettel hirdetett meg új felhívásokat. **Így 2027-ig mintegy 4300 milliárd forintot fordít a magyar vidék, a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére.** Ezzel megháromszorozza a 2014-2020 közötti Vidékfejlesztési Program eredeti mintegy 1330 milliárd forintos forrásainak nagyságát.

A Vidékfejlesztési Program támogatásai

Magyarország Kormányának célja, hogy a „Megújuló vidék, megújuló agrárium” program keretében történelmi mértékű fejlesztési lehetőséghez juttassa és megerősítse a magyar mezőgazdaságot és élelmiszeripart, a vidéki térségek gazdaságát és közösségeit. A fejlesztési program megnyitja az utat a versenyképességet, hatékonyságnövelést és a gazdaság dinamizálását szolgáló, értékteremtő fejlesztéseknek.

A Vidékfejlesztési Program keretében összesen 112 db felhívás jelent meg melyekre – az adott felhívásban meghatározott módon - mezőgazdasági termelők, mezőgazdasági termelők csoportjai, önkormányzatok, egyházi szervezetek, természetes személyek, illetve egyéb vállalkozások számára voltak elérhetők.

A Vidékfejlesztési Program forrásairól elmondható, hogy azok Európai Unió, közösségi jogszabályok alapján nem köthetők le kiemelt projektekre, **csak pályázatok útján érhetőek el.** A meghirdetett pályázati felhívásokra az egyes támogatásra jogosultak a támogatási kérelmeiket a Magyar Államkincstár elektronikus pályázat-kitöltési felületén nyújthatják be. **A kérelmek jogosultsági értékelését a Magyar Államkincstár és a vármegyei kormányhivatalok munkatársai végzik.** A standard lebonyolítású (többnyire beruházási jellegű felhívások) esetében **a jogosultsági értékelésen megfelelt támogatási kérelmek az állami projektértékelői rendszerbe kerülnek, ahol tartalmi értékelésüket végzik az állami projektértékelők.** Ezt követően a kialakult rangsor alapján **az Irányító Hatóság hoz támogatói döntést, a rendelkezésre álló források erejéig.**

A kedvezményezettekkel az Irányító Hatóság Támogatói Okiratot köt (a beruházási pályázatok esetében). A kedvezményezettek a projektek megvalósítása során felmerülő költségeiknek többnyire 50%-át tudják elszámolni, melyeket Kifizetési Kérelem keretében kell a Magyar Államkincstár számára benyújtani. Ezek ellenőrzése után történik a támogatás Kincstár általi kifizetése. A támogatások tehát utófinanszírozásúak, melyek többsége esetében előleget lehet igényelni. Ennek feltételeit az Európai Unió jogszabályok szigorú feltételekhez (pl. biztosíték nyújtásához) kötik.

A VP végrehajtásának aktuális számadatai (2023. szeptember 18):

Állapot	db	Meghirdetett keretösszeg (Mrd Ft) (2023.08.01-től hatályos ÉFK szerint)	Keret aránya a VP-hez képest (2942,8 Mrd Ft)
Megjelent pályázat	112	3829,02	130,1%
Determináció (meg nem jelenő felhívások)	3	9,40	0,3%
Összesen:		3838,41	130,4%
ebből			
Lezárt pályázat	100	3436,42	116,8%
Nyitott pályázat	6	201,22	6,8%
Egységes kérelemmel benyújtandó pályázat	5	189,38	6,4%
Megjelent, de még nem nyitott pályázat	1	2,00	0,1%
Lezárható pályázat	0	0,00	0,0%
Kötelezettségvállalás (determináció nélkül)	102	3298,79	112,1%

A megjelent 112 db felhívásból 100 db már lezárult. Jelenleg 6 db felhívás nyitott (a hetedik a Leader helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása, melyet a HACS-ok írtak ki a településeiken), **5 db felhívás esetében az egységes kérelemmel együtt lehet majd kérelmet benyújtani, 1 db felhívás pedig már megjelent, de még nem pályázható** (Leader, helyi fejlesztési stratégiák előkészítése).

A Vidékfejlesztési Program keretében összesen 354 206 db kedvezményezett részesült valamilyen mértékű támogatásban. A program terhére meghozott kötelezettségvállalás 3 415 milliárd forint, miközben a kifizetések nagysága megközelítette a 2 020 milliárd forintot. A program végrehajtása – bár zárási időszakba kezd érni – egészen 2025. december 31-ig tart, addig lehet az Európai Unióval elszámolni a program által nyújtott támogatásokat.

<i>Pályázati felhívás típusa</i>	<i>Támogatott kérelmek száma db</i>	<i>Teljes kötelezettségvállalás összege (VP+ kifizetett ÚMVP determináció) Mrd Ft</i>	<i>Teljes kifizetés VP terhére (VP+ÚMVP) Mrd Ft</i>
Beruházási pályázat	54 838	2 246,09	1 081,99
Normatív pályázat	298 568	1 033,59	848,27
Egyéb pályázat	800	135,70	88,00
Összesen	354 206	3 415,37	2 018,26

A program keretében elérhetőek voltak beruházási jellegű, normatív (állat és területlétszám alapú), valamint egyéb pályázati típusok. **Eddig összesen 54 838 db kedvezményezett részesült beruházási típusú támogatásban, melyek együttes összege 2 246 milliárd forint volt.** A beruházási kifizetések nagysága 1 082 milliárd forint.

A 2021-2022-ben megjelent felhívások:

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, „**Állattartó telepek fejlesztésének támogatása**” és „**Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása**” című pályázati felhívásokat az Agrárminisztérium az elmúlt évben **újraindította:**

- Az **állattartó telepek fejlesztését és megújítását támogató** kiírások az állattenyésztés valamennyi ágazata számára támogatási lehetőséget kínált az állattartó telepi épületek építésére, különböző eszközök, gépek beszerzésre, az energiafelhasználás csökkentését célzó korszerűsítésekre, a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazására, sőt akár új állattartó telepek komplex kialakítására. A „nagy ÁTK” esetében (Állattartó telepek fejlesztése felhívás) a minimálisan igényelhető - vissza nem térítendő - támogatás összegének a baromfi- és sertéstartó telepek korszerűsítése tekintetében el kellett érnie a 100 millió forintot, a szarvasmarhatartó telepek esetében az 50 millió forintot, a juh, kecske és egyéb állattartó telepek esetében pedig az 5 millió forintot. Az igényelhető támogatás maximuma 2 milliárd forint lehetett. Az újraindítást követően a kiírás egyébként a már megismert feltételrendszer mellett volt ismét elérhető. **Az eddig támogatott kérelmek száma a két felhívás keretében összesen: 2 196 db, a forráslekötés összege pedig 468 milliárd forint.**
- Az **ültetvénytelepítést támogató** felhívás előtérbe helyezte a gazdák jövedelembiztonságát: nagy termőképességű és magas termőbiztonságú gyümölcs és gyógynövény ültetvények létrehozásához nyújt segítséget. Az ültetvénytelepítés mellett támogatott a víztakarékos öntözési rendszerek kiépítése, a káros éghajlati hatások csökkentését, illetve kivédését lehetővé tevő technológiák alkalmazása, továbbá egyes, a betakarítást segítő eszközök, gépek beszerzése is. A felhívás szabályai szerint a nyerteseknek az elnyert támogatás ültetvénytelepítésre eső részével nem kell számla alapon elszámolniuk, azt átalány támogatás formájában kapják. Ezzel jelentősen csökkennek a termelők adminisztrációs terhei, gyorsul a támogatások kifizetése. Az elnyerhető, vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke 500 millió forint lehetett. **A felhívás keretében eddig összesen 259 kérelmet támogattunk, közel 65 milliárd forint értékben.**

- **Az erdőgazdálkodás közvetlenül is megoldást kínál a klímaváltozásra**, ezért a Kormány célul tűzte ki az ország fával borított területeinek növelését, az erdőtelepítések ösztönzését, de ugyancsak fontos cél a meglévő erdők támogatása. Az erdészeti ágazat fejlesztését **a Vidékfejlesztési Programban közvetlenül 13 pályázati felhívás szolgálta**, amelyek közül az „Erdősítés támogatása” és „Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások” felhívások 2022. év végéig pályázhatók voltak. A „Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” és „Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása” felhívásokra a 2022. évi egységes kérelem benyújtási időszakban ismét lehet támogatási kérelmet benyújtani. **2022 első negyedévében az alábbi erdészeti felhívásokat az Agrárminisztérium újrainyitotta:**
 - VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
 - VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
 - VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások felhívás célja az
 - VP5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
 - VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
 - VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése felhívás
 - VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések

Az Agrárminisztérium kiemelt feladatának tartja az öntözött területek növelést, mivel az öntözésfejlesztés a magyar mezőgazdaság versenyképességének megtartásához és további növeléséhez elengedhetetlen. Különösen fontos ezt hangsúlyoznunk most, amikor a tavalyi évben Magyarország termőterületeinek nagy része súlyos szárazsággal volt érintett. A gazdák öntözésfejlesztési beruházásainak megvalósításához nyújt segítséget az **öntözésfejlesztést támogató kiírás**, amely évek óta folyamatosan a gazdák rendelkezésére áll, és a kérelmek beadására még 2023. október 1. napjáig lehetőség van. A felhívás keretében támogatott az öntözéshez szükséges komplett infrastruktúra kialakítása, így lehetőség van az öntözőrendszerek vízellátását biztosító tározóterek, új vízkivételei művek kialakítására, új öntözőrendszerek telepítésére, továbbá elavult öntözőrendszerek esetében a vízfelhasználás hatékonyságát eredményező felújításokra. **Az eddig meghozott támogatói döntések eredményeként már 868 termelő részesült 77,2 milliárd forint támogatásban.**

Tudjuk, hogy a vízkészlet hatékonyabb felhasználását eredményezi, ha a gazdák közösen, együttműködve használják fel. Ennek ösztönzését szolgálja az **öntözési közösségek együttműködésének támogatása**, melynek kedvezményezettjei az ún. öntözési közösségek. A számukra jelenleg is elnyerhető maximális támogatási összeg legfeljebb 250 000 eurónak megfelelő forintösszeg lehet, míg a támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 90 %-a. Az eddig meghozott támogatói döntések eredményeként **már 43 csoport részesült 3,09 milliárd forint támogatásban. A felhívás 2023. október 1-ig nyitva áll.**

A beruházási támogatások mellett fontosak a **környezettudatos gazdálkodás ösztönzésére összpontosító intézkedések**, hiszen jelentős szerepet játszanak a növénytermesztési tevékenység fenntarthatóságának erősítésében. Az „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (AKG)” és az „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO)” intézkedéseket külön is ki kell emelni. A 2015-ben és 2016-ban meghirdetett AKG és ÖKO intézkedések folytatásaként **2021-ben jelentek meg az új AKG és ÖKO felhívások. Az új AKG eredményeként az előzőhöz viszonyítva közel kétszeresére, 1,2 millió ha fölé emelkedett a támogatott területek nagysága, valamint 25%-kal növekedett az**

intézkedésben támogatott gazdálkodók száma, 17 140 termelő részesülhet évi 143,65 milliárd forint összegű támogatásban. **Az új ÖKO támogatás hatására a korábbi időszakhoz képest szintén jelentősen növekedett a támogatottak száma** és a támogatásba bevont területek nagysága: 3 558 gazdálkodó részesülhet támogatásban 2024-ig és a támogatott terület nagysága meghaladja a 170 000 ha területnagyságot.

2022-ben és 2023-ban meghirdetett pályázati felhívások: Az Agrárminisztérium a 2022-ben és 2023-ban négy teljesen új pályázati felhívást hirdetett meg:

- **A Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja – Lovas létesítmények fejlesztése című felhívás 5 milliárd Ft-os keretösszeggel** a vidéki térségekben működő, lótartással foglalkozó mikroállalkozások és magánszemélyek induló vagy már működő lovas tevékenységeinek támogatását célozza fedett lovardák kialakításával, fejlesztésével. Maximum 100 millió Ft összeggel olyan lovardákat támogattunk, amelyek teret adnak a lótartással foglalkozók számára a sportolásra és különböző foglalkozások megtartására. A felhívás hatására a vidéki térségekben működő mezőgazdasági termelők és magánszemélyek által üzemeltetett lovas létesítmények megújulnak: a komplex beruházások megvalósításával elérhetővé válnak olyan, modern technológiával felszerelt és magas színvonalon működő létesítmények, amelyek megfelelnek a jelenkor elvárásainak. A projektek által nem csak a lovassporthoz méltó körülményeket szeretnénk megteremtetni, de a lótartók bevétel növekedését is várjuk. **Az eddig támogatott kérelmek száma: 20 db, a forráslekötés összege: 1,87 milliárd forint.**
- **A Bemutató üzemek támogatása című kiírás keretében 15 milliárd Ft keretösszeggel** az agrárszakképzési centrumok számára biztosítunk támogatást annak érdekében, hogy az elérhető legjobb technológiával felszerelt és tapasztalt szakemberek segítségével prezentálni képes bemutató üzemek jöhessenek létre, amelyek első kézből adják át a legújabb ismereteket a gazdálkodók részére. A felhívás hatására az agrárgazdaság szereplői a bemutató üzemi programokon elsajátított jó gyakorlatokat, innovatív elemeket, illetve speciális technológiákat, eljárásokat be tudják építeni saját üzemvezetési és fejlesztési stratégiájukba gazdaságuk korszerűsítése érdekében. Az agrárgazdasági üzemek tudásátadáson alapuló modernizációja közvetlenül járul hozzá a versenyképesség, fenntarthatóság, forráshatékony és környezeti teljesítmény javulásához, mely tényezők együttesen képesek előmozdítani a vidéki térségek fejlődését, a mezőgazdasági szektor gyarapodását. **A felhívásra jelenleg is lehet támogatási kérelmet benyújtani.**
- **A Méh állatjóléti támogatás** megnevetésű kiírás keretében - **10 milliárd forint keretösszeggel** - a méhek jólétét előtérbe helyező méhészeti tevékenység elősegítése érdekében, nyilvántartásban szereplő méhészek számára biztosítottunk vissza nem térítendő támogatást. A felhívás a méhcsaládok ökoszisztéma-szolgáltató képességének fejlesztését célozta meg azáltal, hogy támogatást nyújt a méhek jólétét szolgáló feltételek biztosításához, hiszen a méhcsaládok egészsége, kiegyensúlyozott fejlődése, avagy nyugalma elősegítésével a méhcsalád jobban ellenállhat a betegségeknek. A támogatás 2024. december 31-ig tartó kötelezettségvállalási időszakkal került meghirdetésre, a támogatás mértéke - a méz visszahagyására vonatkozó kötelezettség betartása esetén - 50 eurónak megfelelő forintösszeg/ méhcsalád /év. **Az eddig támogatott kérelmek száma: 4 266 db, a forráslekötés összege: 6,43 milliárd forint.**

- **A kiskérődző állatjóléti támogatás** című felhívás keretében - **5 milliárd Ft keretösszeggel** – a juhok és kecskék egészségügyi állapotának, jólétének folyamatos javítását és fejlesztését kívánjuk elősegíteni azáltal, hogy az állatok javát szolgáló – kötelező előírásokon túlmutató – higiéniai és takarmányozási előírásokat teljesítik a gazdálkodók. A támogatási körbe vont megelőző egészségügyi intézkedések, kezelések az állatállományok általános egészségi és higiéniai állapotának javulásához vezetnek, amely csökkenti a megbetegedések számát és a gyógykezelések gyakoriságát. A felhívásban az alábbi tevékenységek voltak támogathatóak: technológiába épített körömápolás, gondozói felügyeletre vonatkozó kötelezettség, endoparazita (belső élősködők) fertőzöttség ellenőrzése, ektoparaziták (külső élősködők) valamint legyek, szúnyogok, nyüvek elleni védekezés, ásványi anyag kiegészítés alkalmazása. A kiskérődző ágazat szereplői nem tőkeerősek és gyakran likviditási problémákkal küszködnek, a felhívás lehetőséget teremtett az előírások betartásával járó többletköltségek fedezésére. **Az eddig támogatott kérelmek száma: 1 344 db, a forráslekötés összege: 8,49 milliárd forint.**

A jelenleg is nyitva lévő felhívások, melyekre kérelmeket lehet benyújtani (6+1 db):

1. **Baromfi állatjóléti támogatás** (VP3-14.1.4-22): normatív jellegű támogatás, szakaszhatár: 2023.09.15 – 2023.10.15. **Keretösszeg: 15 milliárd forint.** Az eddig támogatott kérelmek száma: **555 db, a forráslekötés: 9,41 milliárd forint.**
2. **Bemutató Üzemek támogatása** (VP1-1.2.1-23) jelenlegi szakaszhatár: 2023.09.01 – 2023.10.08. majd 2023.10.09 – 2023.12.10. **Keretösszeg: 15 milliárd forint.**
3. **Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek** (VP1-1.2.1-23). jelenlegi szakaszhatár: 2023.09.04 – 2023.10.08. **Keretösszeg: 1 milliárd forint.**
4. **Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése** (VP2-4.1.4-16) – jelenlegi szakaszhatár: 2023.06.30 – 2023.10.01. **Keretösszeg: 99,57 milliárd forint.** Az eddig támogatott kérelmek: **868 db, a forráslekötés: 77,2 milliárd forint.**
5. **Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása** (VP5-16.5.2-21) – jelenlegi szakaszhatár: 2023.07.01. – 2023.10.01. **Keretösszeg: 2,32 milliárd forint.** Az eddig támogatott kérelmek: **43 db, a forráslekötés 3,09 milliárd forint.**
6. **Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései** (VP6-7.2.1.4-17) jelenlegi szakaszhatár: 2023.09.05. – 2023.10.01. **Keretösszeg: 17,01 milliárd forint.** Az eddig támogatott kérelmek: **3728 db, a forráslekötés: 14,97 milliárd forint.**
7. **LEADER – Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása** (VP6-19.2.1-16) **keretösszeg: 66,32 milliárd forint.** A felhívások Leader HACs-onként különböző időszakokban vannak nyitva, azokat nem az Irányító Hatóság írta ki. Az eddig **támogatott kérelmek száma: 12 742 db, a forráslekötés: 62,7 milliárd forint.**

Nyitott, de még nem pályázható felhívás:

LEADER – Helyi fejlesztési stratégiák elkészítésének támogatása (VP6-19.1.1-23) – szakaszhatár: 2023. 09. 25. – 2023. 10. 01. és 2023. 10. 02. – 2023. 10. 13. Keretösszeg: 2 milliárd forint.

Egységes kérelemmel még a következő felhívások keretében lehet kérelmeket benyújtani:

- **Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása (VP5-8.4.1-16)**
Keretösszeg: 10 milliárd forint. Eddig támogatott kérelmek száma: 964 db, a forráslekötés: 9,34 milliárd forint.
- **Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.1.1-16)** Keretösszeg: 55 milliárd forint. Eddig támogatott kérelmek száma: 67 770 db, a forráslekötés 55,54 milliárd forint.
- **Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken (VP4-13.2.1-16)** Keretösszeg: 13,38 milliárd forint. Eddig támogatott kérelmek száma: 24 098 db, a forráslekötés: 9,96 milliárd forint.
- **Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás (VP3-17.1.1-16).** Keretösszeg: 65 milliárd forint. Eddig támogatott kérelmek száma: 123 422 db, a forráslekötés 51,35 milliárd forint.
- **Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16)**
Keretösszeg: 46 milliárd forint. Eddig támogatott kérelmek száma: 23 085 db, a forráslekötés 40,77 milliárd forint.

2023 és 2027 közötti Közös Agrárpolitika

Magyarország számára a Közös Agrárpolitika reformjáról szóló tárgyalások kezdete óta kiemelten fontos cél volt az agrárpolitika környezeti, gazdasági és társadalmi céljai közötti egyensúly elérése. Azt képviseltük mindvégig, hogy a magasabb szintű környezeti elvárások nem mehetnek a versenyképesség és a jövedelmezőség rovására, hiszen akkor nem lesz fenntartható az élelmezésbiztonság és nehéz lesz motivált fiatalokat az ágazatba vonzani. Elértük a célunkat és a megállapodás eredményeként 2023 és 2027 között olyan KAP intézkedések lesznek, amelyek úgy teszik elérhetővé az ambiciózus és a társadalom által is elvárt környezeti, klímavédelmi célokat, hogy a versenyképesség terén is sikerül előrelépni, illetve a kisgazdaságok egyszerűsített támogatása is biztosított lesz.

A tárgyalások során a magyar szakértők és vezetők mindvégig következetes, határozott álláspontot képviseltek. Hároméves elszántságunk végül meghozta gyümölcsét. A politikai kompromisszumnak több olyan eleme is van, amelyek kifejezetten magyar kezdeményezésre került a szövegbe, vagy került ki onnan. Az eredmények közül fontos kiemelni a kisgazdaságok egyszerűsített szabályok mentén történő támogatását, a termeléshez kötött támogatások arányának megőrzését, az átmeneti nemzeti támogatások fenntartását, a kötelező területpihentetés arányának az Európai Parlament által javasolt 10-ről 3 százalékra való csökkentését, és a vidékfejlesztési támogatások szabályainak rugalmasabbá tételét.

A kormányzat elkötelezettségét és eltökéltségét mutatja, hogy a 2027-ig tartó uniós költségvetési ciklus forrásaihoz Magyarország soha nem látott mértékű, 80 százalékos nemzeti kiegészítő finanszírozást biztosít.

A Stratégiai Terv teljes forráskerete több mint 5300 milliárd forint, ami azt jelenti, hogy soha nem látott mértékű támogatás áll rendelkezésre egészen 2027-ig a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére. A teljes forráskeretből a vidékfejlesztés (KAP II. pillér) hozzávetőlegesen 2891 milliárd forintot tesz ki.

Itt mindenekelőtt azt kell rögzíteni, hogy **az új időszak vidékfejlesztési támogatásai úgy érhetők el, hogy megmarad a lehetőség valamennyi, a múltban, a Vidékfejlesztési Program keretéből már megismert intézkedés fenntartására.**

A vidékfejlesztési terület három – egymástól jól elválasztható – részegységre osztható fel. Lesznek egyrészt gazdaságfejlesztési típusú, másrészt zöld célú, harmadrészt pedig úgynevezett megújuló vidék jellegű beavatkozások.

Gazdaságfejlesztésre, azaz mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházásokra a források 52 százaléka, vagyis csaknem 1500 milliárd forint jut. Ebből tudjuk támogatni a mezőgazdasági üzemek és az élelmiszer-feldolgozás fejlesztését, a generációs megújulást, továbbá tudunk foglalkozni a vízgazdálkodással, valamint a kockázatkezelési rendszerrel.

A forrás több mint harmadát zöld intézkedésekre költjük, aminek köszönhetően célunk például az erdővel, fával borított, illetve az ökológiai gazdálkodásban művelt területek további jelentős bővítése.

A vidéki életminőség további javulását várjuk a kistelepülések fejlesztésére, a vidékfejlesztési együttműködések erősítésére, továbbá az agrártudás növelésére és az innovációra fordítandó több mint 285 milliárd forinttól.